

اداره هنر

باب عالی جاده سندہ دائرة مخصوصہ

آبونم سر اکٹی

مالک عنایہ دہ سنہ لکی (۶۵) ، الی
آیلگی (۴۵) غروشدر. ممالک اجنبیہ دہ
سنہ لکی (۱۷) ، آلتی آیلگی (۹) فرانقدر.
[ایضاً : نسخہ سی الی پارہ، آلتی
آیلگی بر جلد، هر جلد ۲۶ نسخہ در]۔

افطارات

﴿ آبونہ بدی پشیدندر،
﴿ آدرس تبدیلندہ قرق پارہ لک
پول کوندولی دو. ﴾

﴿ مسلکہ موافق آثار مع المصنویہ
قبول اولنور. درج ایدیلمہ بن یازیلر
اعادہ اولونماز. ﴾

دینی ، علمی ، ادبی ، سیاسی ہفتہ اق بھوئہ اسلامیہ در

وَلَلَّهِ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

صاحب و صدیر مسئول : ح. اشرف ارب

ابعون اهدکم سدیل الرشاد

ان تمدّبکم وانهاراً وسبلاً لعلکم تهتدون » قول کریم‌نده کو ردیکی او زره (نحل ۱۵) الله تعالیٰ سکنی قلب ایله اقامت ایتمکز ایچون طاغلر، زراعتکزده قول‌لامه کز ایچون نهرلر، و منزل مقصودی بولکز ایچون یولار یائشدر. بوندردن استفاده به چاشکز.

« حب الوطن من الایمان » حدیث شریف موجبنجه وطنی سومک ایمان اقتصادیست، چونکه وطن، انسانک مادر حقیقیست، وجودی وطنک اجزا و عناصرندن ترک استشدر. مادر وطنی سومک ده آنی اعمار ایله اولور، طوپراقلینی سورمک، جبویات متوعه و اشجار کونا کون غرس ایلک، خدای نابت آگاجلرینی آشی‌لامق، چايرلر و یاغموری جذب ایده جک اورمانلر یتیشدیرمک، سینه‌سی یاروب معبد نلریف ایشلمک، نهرلرینی خندقلره توزیع و اراضی‌سی سق واروا ایلک. صو اولیا. برلرده آرتزیه ز قوبولری حفریله صوچیقارمک، نهرلرینی نظهیر ایدوب قابل سیروسفر بر حاله قویق، مختلف نوع‌دن حیوانلر یتشدیرمک و جذسلرینی اصلاحه چالشمق کی عملیات اجراسیله اولور. مادر طبیعت بوصورله تیمار ایدیلورسه اوده سوتیله، نافع محصولاتیله اوزاولادی اولان انسانلری دها کوزل صورتده اعاشه ایدر. اخوان دین!

معلومکز اولسون که شریعت اسلامیه حرف و صنایعه چوق اهیت ویرمشدر. اصحاب کرامدن عبدالله بن منصور حضرت پیغمبردن شوحدیث شریف روایت ایدیسور: « طلب الکسب فریضه علی کل مسلم و مسلمة » حرف و صنایعدن برینه تثبت ایله استحصلال ثروت ایتمک ارکان، قادین، هر مسلم او زرنے فرضدر؟ دیکدر. دیکر بر حديثه دخی « طلب الکسب بعد الصلاة المكتوبة » وارد اولش واهل اسلام ایچون فرض اولان صلاتک عقبنده فریضه استحصلال ثروت کلدیکی بیان بیورلشدر.

ارتحال نبودن صکره « خلفاء راشدین » عنوانیله مقام خلافتی احراز بیوران ذوات امر تجارت و کسب ثروت ایله اشتغال ایدرلردى. مجتهدين اسلامیه نک سرآمدانندن بولنان محمدبن حسن حضرتلردن نقلاً محمدبن سماعه « طلب الکسب فریضه کا ان طلب العلم فریضه » یعنی « تحصیل علم نصل فرض ایسه تحصیل ثروتده فرضدر» دیشدر. کوریلیورکه شریعت اسلامیه حرف و صنایعی نماز قیامق، تحصیل علم ایتمک کبی فرائض درجه‌سنه چیقارمشد.

اخوان دین!

« خلاصه » آدلو کتابده تجارت، زراعت، صناعت کی انواع مختلفه کسب مساوی اولدینی و هیچ بینی دیکرینه ترجیحه محل اولمادینی کوسترلش و بوبابده علماء و فقهاء اسلامیه نک همان متفق اولدقلری بیان ایدلشدر.

نظر شریعتده تجارت معتبردر، حدیث نبوده « التاجر الصدوق مع الكرام البره » بیوریلررق معاملاتنده صدق واستقامته حرکت

خطبه و موعظ

فیلیپ آطم‌لرندہ زانبونه والیسی اولوب اهالی اسلامیه طرفند و کالة در سعادتہ کلمن اولان « جون پارق فینی » طرفدن وقوع بولان مراجعت او زرنے مشاهیر فضلان محدود اسمع افندي حضرت‌لری جاپندن یازیلان مکتوبک صورتی در:

فیلیپ اهالی اسلامیه نه

بسم الله الرحمن الرحيم

ای اخوان دین!

معلومکز درکه الله تعالیٰ « هو الذی خلق لكم ما فی الارض جیعاً » (سورة بقره ۲۷) قول کریمی موجبنجه یرده بولنان اشیا-ای انسانک استفاده نه عرض استشدر. لکن بواسطه سبحانیه دن استفاده بادهوا دکلدر. « وان ليس للانسان الاماوى » قول کریمی موجبنجه بوندردن استفاده ایچون صرف مساعی ایتمک لازم‌در. انسان سعینی صرف ایتمزه الله‌ک بولطفلردن استفاده ایله‌من. مثلاً قریه کزک کنارنده برماء جاری اولسه آنک قوتی سزک ایچون معدوم حکمنده اولوب هیچ استفاده ایده‌من سکز. اندن استفاده ایده‌بیامک ایچون مصارف احتیاریله و مساعی صرفیله برد کرمی وجوده کتوردک لازم کلور. لکن بومساعی بوشهه کیتمز « وان سعیه سوفیری » (نجم سوره‌سی ۴۰، ۲۹) قول کریمی موجبنجه مؤخر اسعيکزک نهرسفنی کورسکز. برکره دکر من ایشلمکه باشلا ینجه برجوق مشکلات و متابعین قورسیلورسکز، خیلی زمان قزانورسکز، آرادن برمدت مرور ایدنجه استحصلال ایتدیککز فائدہ کر منک انشاسیچون احتیار ایدیککز فدا کارلغه تمامًا تقابل ایتدکن بشقه صویک قوتی سزک ایچون بادهوا قالور. بونی سزه برمثال اوله‌رق اتیان ایدیبورم. یریزنده بولنان بتون قوای طبیعیه دن و موجودات سائره دن استفاده ایچون ده بولیه جالشمق لازم کلور.

بزم بوراده اولدینی کبی سزک سواحلکزده دکز وارددر. اکر جالیشورسه کز بوندن ده ایدیله جک استفاده پک چوقدر. باقکز قرآن کریم دکز ایچون نهسویلیور: « و هو الذي سخر البحر لتأكلوا منه لحمًا طريًّا و تستخر جوامنه حلة تلبسونها و ترى الفلك مواخر فيه ولتبغوا من فضله و لعلكم تشکرون » (سورة نحل ۱۴). الله تعالیٰ دکزی مسخر قیلدی، تاکه اندن لطیف بالقلدر صید واکل ایده‌سکز وایخو، مرجان کی حلیات چیقاروب نسوانکزه زینت قیلهمکز. کوریلورسکز که دکزده کیلر هر طرفه حرکت ایدیبورلر. ایشته بولیه کیلر ایله تجارت ورزق تحری ایتمه لیسکز، بامده الله‌ک شولطفلرینه تشکر ایله لیسکز. بوندن بشقه « والق في الارض رواسی

وجوه اوزره جمعه چالشمایدر . انسان اخلاقیه ، استقامتیه اخرت آدمی اولاد قجه دنیای صورت مناسبه دله ایده من . دنیا ایه الله یتمدکجه آخرتی ده اعمار ایله من ، زیرا دنیا آخرتک من رعه سیدر . دنیاده نه اکیلوسه آخرتده او بیکلور « ولیت صرف الله من ينصره » (حج ٤٠) ایت کریمه سی مقتضاسنجه کیم دینی و دنیوی صرف مساعی ایدرسه الله تعالیٰ ایله اویله آدمه یاردم ایلر .

دنیا ایله آخرتی صورت مناسبه استحصال ایده بیلمک ایچون برشرط اصلی وارد رکه علمدر . انسانک حیوانات سائره یه و حتى ملکلره تفوق و رجحانی علم ایله اولدینی کی قوای طبیعته غلبه سی ده علم سایه سنده در . جاهل انسان جاذبه ارضیه ، الکتریق ، حرارت و برودت کی قوای طبیعه نک تحت اسارتنده قالور ، حابوکه علم ایله بونلره غلبه ایدر و آنلری دیلکی صورتده استعمال ایله استفاده ایلر . انسانلرک یکدیگره غلبه سی و فرقی ده علم سایه سنده در . هل یستوی الذين يعلمون والذين لا يعلمون » (سورة زمر ٩) آیت جلیله سی بیلنلر ایله بیلمه بیتلر که مساوات ادعائنه صلاحیتی اوله میه جغی کوسته سیور .

جناب حق سزی و بزی نائل هدایت ایلسون . دارالخلافه في ٢٥ جادی الآخره سنہ ١٢٣١ عثمانی دین قردانلر بکردن

محمود اسعد

تبیه تغیر و تکمیل

طلیل علموره هر کت فکریه :

در درلر من : ۱ - جرجیلک

چنگی مقاله ده در درلر منی تشریح ایده جگمی یازمشدم . طبله قره شلریمک ده بو خصوصه دائز یازی یازمه لرنی رجا ایتمشدم . هفتة الق انتشار ایدن دینی رساله لردہ ییر کوریلن حرکت فکریه ، هر حالده بیوک برآمیدک نشانه مفخرتی اولدینی مع الشکران کوریلیور . بومه الله میانشده اصلاح مدارسه عائد بک ای فکرلر واردی . فقط مسئله نک اک روحلی نقطه سنه تماں ایدیله مه مشدی . شو مقاله مله بن ده اورو حلی مسئله بی ایضاخه چالیشه جنم . . .

قارداشلر ، « جر » ... شو کله بی ایشیدنجه یینکزه . قاز صحرایور ، عضلات کن تیتره یور ، یازکه صیحا قلاری ، صوغو قلری آلتنده چکد - یککن مزععج مشاق و مزاحم بر دنبه جانلانوب یینکزی طیرمه لا یور ، قوئه مفکره کنی پریشان ایدبیور ، دکنی . . . ؟

بومسئله ، اوقدر مهم ، اوقدر مهلك که : بوکون تأسفه کورد . دیکنر قانسلق ، جانسلق ، عطالت و سفالنک همان همان منبعی بو تشکیل ایدبیور .

ایدن تاجرک متقلیلر زمره سندن اولدینی بیلدر لشددر .

زراحت و حراثت معتبردر ، چونکه اینیای سالفه واکا بر امت آنکله اشتغال ایتمشلردر .

صناعت معتبردر ، حدیث نبویه « الحرف امان من الفقر » بیور یله رق حرف و صنایعک آتش فقر و احتیاجه قارشو باعث امن واستراحت اولدینی کوسته لش و صنعته تشویق بیور لشددر .

اخوان دین ۱

فقهای اسلامیه استحصال ثروته درجات متفاوته تعیین ایتمشلردر : برنجیسی بالاده بیان اولدینی اوزره فرض اولان درجه سیدر که کندی نفسه واولاد و عیاله و مدبیون ایسه ایفا دینه کافی اوله حق مقدار ثروتك استحصالی ایچون صرف مساعیدر .

ایکنچیسی ، مستحب درجه سیدر که مقدار کفایه دن فضله اوله رق اقربا و تعلقاته وارباب فقر و احتیاجه معاونت مقصده لیه استحصال ثروته صرف مساعی ایدلیسیدر . حتی برکوشیه چکلره رک نفل عبادات ایله اشتغال ایتمکدن ایسه فضله ثروت استحصالیه اشتغال ایلک افضلدر . بونلده سبی عبادتك منفعی عابدک شخصه مخصوص ، استحصال ایدیلن ثروتك منفعی ایسه کاسب ایله برابر عمومه ، مملکتک ده عام و شامل بولنیسیدر .

حدیث نبویه « الناس عیال الله فی الارض واجسد هم ایه انفعهم لعياله » بیور لشددر که « یریوزنده انسانلر جناب حقک عائله سیدر . هر کیم آنک عائله سنه دها فائدلی اولورسه آنی سائز لردن زیاده سور » دیکدر . اوچنجی درجه سی مباحدر که تجمل ، تزین ، بدبه و احتشام ایچون مال قرانقدر . حدیث نبویه « نعم المال الصالح للرجل الصالح » بیور لشددر که « خلق حسن صاحبی اولان دجل صاحب مال حلال نه کوزل یاراشور » دیکدر .

لکن نظر شرع شریفده اجرای شر و مفسد و فخر و مکابره ایچون استحصال ثروته چالشمیق حر امدر .

اخوان دین !

« ان الأرض یرثه ابادی الصالحون » (سورة اندیسا ١٠٥) آیت کریمه سی مقتضاسنجه یریوزینه صالح و خلوق آدملر وارث اولور . حرف و صنایعک انواعنده صرف ایدیلن مساعینک مثمر اولمی ایچون شرط اصلی ده ساعینک خلق حسن صاحبی اولمیسیدر . فساد اخلاقه مبتلا اولانلرک سعیده برکت او لاز . بوندن بشقه انسان بالجمله معملا نده استقامتدن آیل امیدر . « ترك الحيلة حيلة » قاعده سی فراموش ایتمه ملیدر . معاملاتنده استقامتدن انحراف ایتمین اقوامک نه درجه تو قی ایتدکارینه اک کرزل مثال آمری قالور در . ایشته الله تعالیٰ بویله مستقیم قولاری یریوزینه وارث قیلار .

اخوان دین !

« دنیالغک ایچون هیچ ٹولیه جک ایشین کی جالش ، آخر تملک ایچون ده یارین اوله جک ایشین کی غیرت ایت » مآلنده بر کلام شریف وارد ر . بوکلام موچنجه انسان دنیا ایله اخرتی احسن